

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Інститут філології
кафедра української мови

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б.Жильцов

« 01 » 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Українська мова в професійному спілкуванні: Редагування та стилістика»

Галузь знань 06 Журналістика

Спеціальність 061 Журналістика

Освітньо-професійна програма 061.00.02 «Реклама і зв'язки з громадськістю» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Київ – 2022

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма: 2595/22
Жильцов
(підпис) (прізвище, ініціали)
« 01 » 2022 р.

Розробник: Заєць Валентина Григорівна, доцент кафедри української мови
Інституту філології Київського університету імені Бориса Грінченка, кандидат
педагогічних наук

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри української мови
Протокол від «19» 01 2022 р. № 7

Завідувач кафедри
доктор педагогічних наук, професор М.О.Вінтонів

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової)
програми (керівником проєктної групи) 061.00.02 «Реклама і зв'язки з
громадськістю» 2022 р.

Гарант освітньої програми (Нетреба М.М.)

Робочу програму перевірено
«19» січня 2022 р.

Заступник директора Інституту філології
з науково-методичної та навчальної роботи Л. І.Заяць

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. (____), «__» ____ 20__ р., протокол № ____
на 20__/20__ н.р. (____), «__» ____ 20__ р., протокол № ____
на 20__/20__ н.р. (____), «__» ____ 20__ р., протокол № ____
на 20__/20__ н.р. (____), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	денна форма навчання
Українська мова у професійному спілкуванні	
Вид дисципліни	обов'язкова
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська
Загальний обсяг кредитів/годин	4 /120
Курс	1
Семестр	1,2
Кількість змістових модулів з розподілом:	2
Змістовий Модуль 2. Редагування та стилістика	
Курс	1
Семестр	2
Обсяг кредитів	2
Обсяг годин, в тому числі:	60
Аудиторні	28
Модульний контроль	4
Самостійна робота	28
Форма семестрового контролю	залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни полягає у свідомому практичному оволодінні сучасною українською літературною мовою, заснованою на вивченні її фонетичної, лексико-семантичної і граматичної мовної системи, а також закономірностей, які визначають використання тих або інших виражальних засобів, якими послуговується медійна сфера відповідно до сучасних норм української мови.

Завдання навчальної дисципліни полягають у набутті інтегральної компетентності: здатності виконувати складні спеціалізовані завдання в галузі журналістики, що передбачає застосування положень і методів соціально-комунікаційних та інших наук і характеризується невизначеністю умов щодо забезпечення ефективності комунікаційної діяльності.

Завдання дисципліни передбачають здатність розв'язувати складні спеціальні задачі та практичні проблеми в галузі соціальних комунікацій, що передбачає застосування положень і методів соціально-комунікаційних та інших наук і характеризується невизначеністю умов:

- розвивати *загальні компетентності* такі, як:

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 3. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 11. Здатність спілкуватися державною мовою.

- розвивати *спеціальні (фахові, предметні) компетентності*:

СК 1. Здатність застосовувати знання зі сфери соціальних комунікацій у своїй професійній діяльності.

СК 2. Здатність формувати інформаційний контент.

3. Результати навчання за навчальною дисципліною

Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

РН 2. Застосовувати знання зі сфери реклами та зв'язків з громадськістю для створення інформаційного продукту чи для проведення інформаційної акції.

РН 3. Оцінювати свій чи чужий інформаційний продукт, інформаційну акцію, що організована й проведена самостійно або разом з колегами.

РН 11. Вільно спілкуватися з професійних питань, включаючи усну, письмову та електронну комунікацію, українською мовою.

РН 13. Передбачати реакцію аудиторії на інформаційний продукт чи інформаційні акції, зважаючи на положення про методи соціально-комунікаційних наук.

РН 14. Генерувати інформаційний контент за заданою темою з використанням доступних, а також обов'язкових джерел інформації.

Організація навчальної діяльності в центрі культури української мови

Реформування системи вищої освіти на сучасному етапі зумовлює концептуальні зміни в напрямках, цілях, завданнях, змісті освіти, філологічної зокрема, які зорієнтовані передовсім на розвиток особистості, формування творчої ініціативи, мобільності, підвищення конкурентності майбутнього фахівця. Задля ефективної реалізації концепції нової освітньої стратегії Університету програмою передбачено застосування можливостей Центру культури української мови. Для цього впроваджено систематичне застосування орфоепічних тренінгів,

риторичних розминок, дослідницьких завдань, що передбачають карткування мовного матеріалу, укладання мультимедійних словників, опрацювання спеціальної літератури тощо; творчих завдань «Мовне обличчя міста», «Мовна особистість фахівця», «Мовний портрет однокурсника», «Стань співавтором тексту, «Подумки про головне» тощо. Крім того, студентів буде залучено до роботи в проблемних групах, до участі в наукових конференціях; мовних конкурсах тощо. У Центрі заплановано презентації наукових видань із проблем культури української мови, зустрічі з науковцями.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви теоретичних розділів	Розподіл годин між видами робіт							
	Усього	Аудиторні					Самостійна робота	Модульний контроль
		Лекції	Семінарські	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні		
Семестр 2								
Модуль І								
Мовна норма та анормативність у практичній стилістиці ЗМК								
Тема 1. Загальна мовна картина в ЗМК. Стилiстична диференціяція лексики медiа та сектору PR	6	2		2			2	2
Тема 2. Стилiстичне використання засобiв графiки в мовi ЗМК, медiабаїнгу	4			2			2	
Тема 3. Ресурси фонетики та фонології у ЗМК, медiабаїнгу, PR. Орфоепiчні норми та анормативність в комунікації	4			2			2	
Тема 4. Лексична норма в медійному тексті. Тематичні групи лексикону реклами та PR-діяльності. Словники сектору медiа.	4			2			2	
Тема 5. Лексична норма в дискурсі медiа. Тенденції слововислову в сучасному секторі медiа, медiабаїнгу. Порушення норм лексики в PR-діяльності.	4			2			2	
Тема 6. Фразеологія та її стилістичні можливості в медiа та PR-діяльності	6			2			4	
Модульний контроль	2							
Разом за Модуль 1	30	2		12			14	2
Змістовий Модуль ІІ.								
Стилiстичне використання граматичних парадигм у текстах ЗМК та редагування анормативних одиниць у PR-текстах								
Тема 1. Граматична парадигма у текстах ЗМК, медiабаїнгу та PR-діяльності як стилістичний ресурс. Редагування анормативних одиниць у PR-текстах	6	2		2			2	
Тема 2. Словотвірні процеси в інформаційному ресурсі медiа, реклами та PR-діяльності. Редагування анормативності	4			2			2	
Тема 3. Синтаксичні норми в дискурсі медiа, рекламному комплексі та PR-діяльності. Коректура анормативів	4			2			2	

<u>Тема 4.</u> Стилiстичнi засоби органiзацiї тексту PR-кампанiй	6			2			2	
<u>Тема 5.</u> Редагування стилiстичних помилок рекламного комплексу та PR-продукту	4			2			2	
<u>Тема 6.</u> Оригiнальнi форми синтаксичних конструкцiй сектору медiа, медiабаїнгу та PR-дiяльностi	4			2			4	
Модульний контроль	2							
Усього годин за Модуль 2:	30	2		12			14	2
Разом за семестр	60	4		24			28	4

5. Програма навчальної дисципліни

Лекції

Модуль I.

Вступ до вивчення навчальної дисципліни. Фонетичні норми та анормативність в текстах медіа. Лексичні норми сучасної української літературної мови

Тема 1. Граматична парадигма у текстах ЗМК, медіабаїнгу та PR-діяльності як стилістичний ресурс. Редагування анормативних одиниць у PR-текстах
Ключові слова: сучасна українська літературна мова; стилістика графіка; правопис сучасної української літературної мови; мовна норма; редагування; культура мовлення

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 1,2,3

Додаткова: 1,2,3,4,5

Модуль II.

Стилiстичне використання граматичних парадигм у текстах ЗМК та редагування анормативних одиниць у PR-текстах

Тема 1. Граматична парадигма у текстах ЗМК, медіабаїнгу та PR-діяльності як стилістичний ресурс. Редагування анормативних одиниць у PR-текстах
Ключові слова: сучасна українська літературна мова; стилістика; графіка; правопис сучасної української літературної мови; редагування; мовна норма; анормативність; культура мовлення

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 1,2,3

Додаткова: 1,2,3,4,5

Практичні заняття

Модуль 1.

Тема 1. Загальна мовна картина в ЗМК. Стилiстична диференцiацiя лексики медiа та сектору PR

Основні питання теми:

1. Склад лексикону сучасної української мови з погляду її походження в текстах медійного ресурсу.

2. Стилiстична диференцiацiя лексицону медiа, сектору медiабайнгу та PR. Жанровi особливостi пiдстилiв дискурсу медiа.

3. Нововходження в словниковому складi дискурсу медiа: структура неолексем, походження. Тенденцiї до поповнення словникового складу засобами дериватологiї (на прикладi конверсiї). Поняття «лексичної анормативностi» в текстах медiйного ресурсу.

Основнi поняття: сучасна українська лiтературна мова; лексика сучасної української лiтературної мови; лексична норма; культура мовлення

Рекомендованi джерела

Основна (базова) : 1,2,3

Додаткова: 1,2,3,4,5

Тема 2. Стилiстичне використання засобiв графiки в мовi ЗМК, медiабайнгу

Основнi питання теми:

1. Графiчна норма в мовi ЗМК, медiабайнгу.

2. Причини анормативностi.

3. Змiни в правописi: .

4. Графон, графiчнi okaziоналiзми в мовi ЗМК, медiабайнгу, секторi PR-дiяльностi.

Основнi поняття: сучасна українська лiтературна мова; сучасний правопис; мова медiабайнгу; графiчна норма; графон; okaziоналiзми графiчнi; культура усного i писемного мовлення

Рекомендованi джерела

Основна (базова) : 1,2,3

Додаткова: 1,2,3,4,5

Тема 3. Ресурси фонетики та фонологiї у ЗМК, медiабайнгу, PR. Орфоепiчнi норми та причини анормативностi в комунiкацiї журналіста

Основнi питання теми:

1. Фонетична норма в секторi медiа, медiабайнгу, PR.

2. Причини порушення сучасних фонетичних, орфоепiчних мовних норм.

3. Шляхи покращення культури мовлення журналіста.

Основнi поняття: сучасна українська лiтературна мова; фонетична норма; орфоепiчна мовна норма; анормативнiсть; медiабайнг; культура мовлення

Рекомендованi джерела

Основна (базова) : 1,2,3

Додаткова: 1,2,3,4,5

Тема 4. Лексична норма в медiйному тексті. Тематичнi групи лексицону реклами та PR-дiяльностi. Словники сектору медiа.

Основнi питання теми:

1. Поняття «лексична норма» в медiйному тексті.

2. Тематичнi групи лексицону реклами та PR-дiяльностi.

3. Словники сектору медiа. Їх типи. Особливостi словникових статей.

4. Тематичнi групи лексем медiабайнгу, PR-дiяльностi.

5. Okaziональнi лексеми в секторi медiабайнгу, PR-дiяльностi.

Основні поняття: сучасна українська літературна мова; лексика сучасної української літературної мови; лексична норма; неолексеми; авторські okazіоналізми; тематичні групи okazіоналізмів; культура мовлення

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 1,2,3

Додаткова: 1,2,3,4,5

Тема 5. Лексична норма в дискурсі медіа. Тенденції слововислову в сучасному секторі медіа, медіабайнгу. Порушення норм лексики в PR-діяльності.

Основні питання теми:

1. Склад лексики сучасної української мови з погляду її походження в текстах медійного ресурсу.

2. Нововходження в словниковому складі дискурсу медіа: структура неолексем, походження.

3. Тенденції поповнення словникового складу (на прикладі конверсії). Поняття «лексичної аномативності» в текстах медійного ресурсу.

Основні поняття: сучасна українська літературна мова; лексика сучасної української літературної мови; лексична норма; неолексеми; авторські okazіоналізми; тематичні групи okazіоналізмів; культура мовлення

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 1,2,3

Додаткова: 1,2,3,4,5

Тема 6. Фразеологія та її стилістичні можливості в медіа та PR-діяльності

Основні питання теми:

1. Стилiстичні функції фразеологізмів у секторі медіа, медіабайнгу, PR-діяльності.

2. Типи фразеологізмів. Їх роль в текстах медіа, медіабайнгу, реклами

3. Тематичні групи приказок, прислів'їв, крилатих висловів, афоризмів, сентенцій, літературних цитат, ремінісценцій у мові сектору медіа, медіабайнгу, PR.

Основні поняття: сучасна українська літературна мова; фразеологічні зрощення; фразеологічні єдності; фразеологічні сполучення; прислів'я; приказки; крилаті вислови; афоризми; сентенції; ремінісценція; трансформація.

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 1,2,3

Додаткова: 1,2,3,4,5

Модуль II.

Стилiстичне використання граматичних парадигм у текстах ЗМК та редагування аномативних одиниць у PR-текстах

Тема 1. Граматична парадигма у текстах ЗМК, медіабайнгу та PR-діяльності як стилістичний ресурс. Редагування аномативних одиниць у PR-текстах

Основні питання теми:

1. Граматична парадигма лексикону ЗМК, медіабайнгу та PR-діяльності як стилістичний ресурс

2. Словотвірна аномативність у періодиці як лінгвістична проблема.

3. Оказіоналізми в текстовому ресурсі ЗМК, медіабайнгу та PR. Граматичні структури авторських okazіональних утворень.

4. Редагування анормативних одиниць у PR-текстах

Основні поняття: сучасна українська літературна мова; граматична парадигма; лексична норма; okazіоналізми; медіабайнг; PR; культура мовлення

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 1,2,3

Додаткова: 1,2,3,4,5

Тема 2. Синтаксичні норми в дискурсі медіа, рекламному комплексі та PR-діяльності. Коректура анормативів

Основні питання теми:

1. Розкрити поняття «словотвірна норма», «анормативність» у медійному дискурсі. Коректура анормативів

2. Стилiстичні функції афіксів (суфіксів, префіксів) в медіа, медіабайнгу та PR-діяльності

3. Продуктивні афікси (суфікси, префікси) для маркування осіб за професією, участю в громадсько-політичній діяльності.

4. Засоби продукування вторинних дієслів в текстах медіабайнгу.

5. Вплив словотворчих засобів на стилістичне забарвлення в медіатекстах.

Основні поняття: сучасна українська літературна мова; дериватологія, словотвірний тип; афікс; трансформація; вторинні дієслова; okazіоналізми.

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 1,2,3

Додаткова: 1,2,3,4,5

Тема 3. Синтаксичні норми в дискурсі медіа, рекламному комплексі та PR-діяльності

Основні питання теми:

1. Роль простого речення в медіа, рекламному комплексі та PR-діяльності. Динаміка та статика використання простих синтаксичних конструкцій.

2. Роль інверсії в дискурсі медіа, рекламному комплексі та PR-діяльності.

3. Відокремлені члени речення у структурі простого речення.

3. Складне речення в дискурсі медіа, рекламному комплексі та PR-діяльності.

4. Стилiстична анормативність синтаксису простого, складного речення.

Основні поняття: сучасна українська літературна мова; граматична норма; синтаксична норма; анормативність; просте речення; складне речення; інверсія; культура мовлення

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 1,2,3

Додаткова: 1,2,3,4,5

Тема 4. Стилiстичнi засоби органiзацiї медiйного тексту, PR-кампанiй

Основнi питання теми:

1. Поняття «текст» у дискурсі медiа, рекламному комплексі та PR-дiяльностi. Базові складники тексту.
2. Роль прецедентних феноменiв в тексті медiа, рекламному комплексі.
3. Аргументація в журналістському тексті.
4. Герменевтика тексту як iнструмент розумiння тексту.

Основнi поняття: сучасна українська лiтературна мова; граматична норма; синтаксична норма; анормативнiсть; прецедентний феномен; прецедентна ситуація; прецедентне ім'я; прецедентний текст; просте речення; складне речення; культура мовлення

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 1,2,3

Додаткова: 1,2,3, 4,5

Тема 5. Редагування стилістичних помилок рекламного комплексу та PR-продукту

Основнi питання теми:

1. Основні властивості сприйняття журналістського тексту. Стилiстична помилка як вада PR-тексту.
2. Архітектонічна авторська структура тексту. Емоційно-експресивна структура тексту.
3. Комунікативна авторська структура тексту.
4. Поняття про гіпертекст. Методика створення гіпертексту.

Основнi поняття: сучасна українська лiтературна мова; мовна норма; текст; види тексту; рекламний текст; гіпертекст; журналістський текст; культура мовлення

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 1,2,3

Додаткова: 1, 2, 3,4,5

Тема 6. Оригінальні форми синтаксичних конструкцій сектору медiа, медiабайнгу та PR-дiяльностi

Основнi питання теми:

1. Основні властивості сприйняття оригінальних форм синтаксичних одиниць журналістського тексту. Стилiстична помилка як вада PR-тексту.
2. Засоби впливу на споживача PR-продуктом. Емоційно-експресивна структура тексту.
3. Комунікативна авторська структура тексту.
4. Поняття про гіпертекст. Методика створення гіпертексту.

Основнi поняття: сучасна українська лiтературна мова; мовна норма; текст; види тексту; рекламний текст; гіпертекст; журналістський текст; культура мовлення

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 1,2,3

Додаткова: 1, 2, 3,4,5

6. Контроль навчальних досягнень із дисципліни

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
1. Відвідування лекцій	1	1	1	1	1
2. Відвідування практичних занять	1	6	6	6	6
3. Робота на практичному занятті	10	6	60	6	60
4. Виконання завдань для самостійної роботи	5	7	35	7	35
5. Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25	1	25
Разом			127		127
Максимальна кількість балів	254				
Розрахунок коефіцієнта		2,54			

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання Змістовий модуль 1.

Тема 1. Загальна мовна картина в ЗМК. Стилiстична диференціяція лексики медіа, сектору медіабайнгу та PR (2 год)

Вправа 1. Зафіксуйте приклади порушення орфоепічних норм на прикладі українськомовних телевізійних передач. Обґрунтуйте правильність вимови та написання лексем (до 20-ти прикладів).

Вправа 2. Висловіть думку на тему: *Медіа часто називають четвертою владою, оскільки вони мають значний вплив на соціум. За якими критеріями, на Вашу думку, мають працювати медіа? Як визначити, що певному джерелу інформації можна довіряти?* (до 20-ти речень).

Вправа 3. Вивчіть напам'ять скоромовки (на вибір один варіант)

Текст 1. 1) У бобра добра багато. 2) Галасливі гави й галки в гусенят взяли скакалки. 3) Гусенята їм гелгочуть, що й вони скакати хочуть. 4) Дрова рубали два дроворуби. 5) Біжать стежини поміж ожини.

Текст 2. 1) Ой, збирала Маргаритка маргаритки на горі. 2) Розгубила маргаритки Маргаритка у дворі. 3) Не турбуйте курку – клює курка крупку. 4) На узліссі довелося наполохать Лесі лося. 5) Лось – у ліс, а з лісу – лис (за М. Степанською).

Текст 3. 1) На покоси впали роси. Не бряжчать об жито коси. 2) Пиляв Пилип поліна з лип. 3) Фірма ферму будувала. Фірмі фарби було мало. 4) Хтось хитренький хитрував – нашу хвіртку поламав. 5) Над шляхом Явдошка шукала волошки (за М. Степанською).

Текст 4. 1) Каша в кишені кошлатого кошеняти з кошиком. 2) Перечепилася чапля через щабліну. 3) Мишко з мішком в комишах, мишка з

мушлею в Мишковому мішку. 4) Чеберяє з цеберком щербатим чапля чубата. 5) Навколо колодязя колосся колоситься (за М. Степанською).

Текст 5. 1) Близько блимнула блискавиця блакитна. 2) Стрімко стрибає по трасі стрункий страус в строкатій сорочці. 3) Кравець краватку картату каракатиці кроїть. 4) Крива корова ковдрою, криво скроєною, вкривалась. 5) Лапатою лопуха наполохала лепеха.

Текст 6. 1) Лопата з липи в Пилипа. 2) З віялом Клава на лаві, Лев з вилами – зліва від Клави, віл з клавіатурою – зліва від Лева на лаві. 3) Три риби гриби гребли грабовими граблями. 4) Перець з печерицями печений переперчила черепаха печерна. 5) Черепичку на черепки черепаха перетрощила (за М. Степанською).

Тема 2. Стилiстичне використання засобiв графiки в мовi ЗМК, медiабайнгу (2 год)

Вправа 1. Написати есе на тему «Вуличне й туристичне мистецтво: погляд у майбутнє чи реальність сьогодення».

Тема 3. Ресурси фонетики та фонології у ЗМК, медіабайнгу, PR. Орфоепічні норми та причини анормативності в комунікації журналіста (2 год)

Вправа 1. Перегляньте відеосюжет за посиланням <https://www.youtube.com/user/cikavunku/featured>

Вправа 2. Напишіть замітку на тему «Вуличне й туристичне мистецтво: погляд у майбутнє чи реальність сьогодення?».

Вправа 3. Прокоментуйте приклади порушення орфоепічних норм на прикладі українськомовних телевізійних передач. Обґрунтувати правильність вимови та написання лексем.

1) Долає до роботи близько двухсот кілометрів (Любов Марченко, «УТ-1»); 2) Співпрацювати із союзом (Марина Кухар, «1+1»); 3) Мати-зузуля (Лідія Таран, «1+1»); 4) На перетворення чикає територія (Сергій Никифоров, «УТ-1»); 5) Чикайте наступного року (Максим Сухенко, «1+1»); 6) Парадоксальний ан[и]гдот (Лідія Таран, «1+1»); 7) Усе перетвориться на к[і]ївський парк; 8) На логотипі слово «олімпійськ[і]й») (Сергій Никифоров, «УТ-1»); 9) Його зустріли у Ват[і]кані (Світлана Леонтьєва, «УТ-1»); 10) Збудували так[і]й завод; Вона прилетіла до К[і]єва (Марія Васильєва, «1+1»); 11) Він не зміг кірувати (Олена Фроляк, «ICTV»); 12) Знайшли кошти на відіореєстратор (Азад Сафаров, «5 КАНАЛ»); 13) Понад сарака фастфудів (Сергій Никифоров, «УТ-1»); 14) Він забов'язаний заплатити (Марічка Падалко, «1+1»); 15) Як'е ухвалили на засіданні (Наталія Мосейчук, «1+1»); 16) Не знаю, шо ти розкажуєш (Ольга Петрів, «5 КАНАЛ»); 17) Їй вдалося легко поспілкуватися (Марія Васильєва, «1+1»); 18) Незадовго до того відвідали Харків, на щастя жертв не було (Лідія Таран, «1+1»); 19) Гості куштували коро́пів; 20) Тернопільські кухарі влаштували майстер-клас; 20) Вони чекали на го́стей; 21) Коли читали за́писки (Любов Марченко, «УТ-1»); 22) Спонсорських гроше́й вистачило, Вірші́ Франка (Євген Павленко, «УТ-1»); 23) Поселили до гуртжи́тків; 24) Але госте́й не зустріли (Наталія Мосейчук, «1+1»); 25) Та аеропОрти були заповнені (Олена Мацюцька, «1+1»); 26) Та часу́ бракувало (Марічка Падалко, «1+1»); 27) У мережі про них часто плі́ткують; Їх обдаровують вірша́ми (Соломія Вітвіцька, «1+1»); 28) Виїхав на зу́стрічну смугу

(Світлана Павук, «1+1»); 29) Більше не повернеться (Юлія Бориско, «1+1»); 30) Ми беремо приклад (Лідія Таран, «1+1»); 31) Вони поїхали разом (Микола Гудкович, «1+1»); 32) Запросили для цього заходу сусідів (Любов Марченко, «УТ-1»); 33) Прибуло сімдесят ветеранів (Лідія Таран, «1+1»); 34) (...) але з оголошень в Інтернеті відомо (Любов Марченко, «УТ-1»).

Тема 4. Лексична норма в медійному тексті. Тематичні групи лексики реклами та PR-діяльності. Словники сектору медіа (2 год)

Вправа 1. Прочитайте тексти «з редакторського портфеля» про українських співаків В.Івасюка та Н.Яремчука. Відредагуйте тексти. Визначте способи словотворення підкреслених слів. Створіть рекламний текст про одного зі співаків (на вибір).

Текст 1. Володимир Івасюк – український поет і композитор, художник, Герой України (01.03.2009 – за самовіддане служіння Україні на ниві національної музичної культури, створення вершинних зразків української пісенної творчості). В. Івасюк – один із основоположників української естрадної музики, автор ста семи пісень, п'ятдесяти трьох інструментальних творів, музики до кількох спектаклів. Був професійним медиком та скрипалем, чудово грав на фортепіано, віолончелі, гітарі. Майстерно виконував свої пісні. Володів образотворчим талантом, був неординарним художником.

Народився 4 березня 1949 року в місті Кіцмані Чернівецької області в сім'ї вчителів Михайла та Софії Івасюків. У 1955–1963 рр. навчався в місцевій дитячій музичній школі, у 1956–1966 рр. – в Кіцманській середній школі.

У 1963 році вступає до Київської музичної школи ім. М. Лисенка по спеціальності «альт». Провчившись першу чверть, навчання продовжує в музичній школі по класу фортепіано в м. Кіцмані. Навчаючись у школі, створює вокально-інструментальний ансамбль «Буковинка». У 1965 році за перемогу в республіканському конкурсі ансамбль «Буковинка» нагороджений поїздкою по Дніпру.

Першу пісню «Колискова» на вірші батька написав у 1964 р. У 1966 році сім'я переїжджає до Чернівців. Під псевдонімом Весняний надсилає на обласний конкурс пісні «Відлітали журавлі» на вірш В. Миколайчука та «Колискова для Оксаночки» на власний вірш. За пісню «Відлітали журавлі» удостоєний першої премії.

У 1967–1972 рр. повертається до навчання в медичний інститут, пише пісні «Червона рута» і «Водограй» (1970 р), які вперше виконує з Оленою Кузнецовою в передачі українського телебачення «Камертон доброго настрою». У 1971 році режисер Роман Олексів знімає в містечку Яремча український музичний фільм «Червона рута», в якому головні ролі виконують Софія Ротару й Василь Зінкевич. У фільмі звучить багато пісень Івасюка. «Червона рута» перемагає на першому музичному фестивалі «Пісня-71». На заключному концерті в Останкіно її виконують Назарій Яремчук, Василь Зінкевич і Володимир Івасюк у супроводі естрадно-симфонічного оркестру під керівництвом Ю. Силантьєва. «Червону руту» друкує тижневик «Україна».

На міжнародному пісенному конкурсі «Сопот-74» у серпні 1974 року Софія Ротару перемагає з його піснею «Водограй».

У вересні вищеназваного року розпочинає навчання на композиторському відділенні Львівської консерваторії в класі Анатолія Кос-Анатольського.

У серпні-вересні 1975 року в селі Розтоки на Буковині знімається фільм «Пісня завжди з нами», в якому Софія Ротару виконує шість пісень Володимира Івасюка.

Нову перемогу отримує на фестивалі «Сопот-77»: Софія Ротару виконала пісню «У долі своя весна». Згодом виходить платівка «Софія Ротару співає пісні Володимира Івасюка» та збірка «Моя пісня».

У листопаді 1978 року перемагає на всесоюзному конкурсі композиторів-студентів консерваторій у Москві.

Останні дні життя: поїхав до Львова в ніч з 23 на 24 квітня 1979 року. 24 квітня 1979 – після телефонного дзвінка виходить з дому і більше не повертається.

Текст 2. Назарій Яремчук прожив до прикрого мало (30.11.1951 – 30.06.1995), але встиг стати легендою вітчизняної естради. З ним облетіли світ наші українські пісні – «Червона рута», «Водограй», «Смерекова хата», «Стожари», «Гай, зелений гай», «Родина», «Я піду в далекі гори», «Пісня буде поміж нас», «Писанка», «Гей ви, козаченьки», «Я ще не всі тобі сказав»... «Він так співав, що мав у горлі мозолі. Він так співав, що крилами йому став голос», – написав поет Андрій Демиденко. В одному з останніх своїх інтерв'ю Яремчук сказав: «Кожний з нас повинен постійно бути в польоті – крізь долю, над суєтою. І при цьому, однак, не відриватися від землі. Пам'ятати священні речі – навіщо живеш, звідки ти родом, до чого прагнеш, що скажеш людям, з якого колодязя п'єш живу воду. Я вийшов з того віку, коли звертаєш увагу на дрібниці – автографи, популярність. Мене турбує інше: що буде з нашим пісенним садом завтра?»

Назарій Яремчук народився 30 листопада 1951 року в селі Рівня Вижницького району Чернівецької області в селянській родині Назарія та Марії Яремчуків. Мав братів Степана, Богдана та сестру Катерину. Свою четверту дитину батьки назвали Назарієм (це ім'я означає “присвячений Богові”). Народження сина стало для 64-річного батька справжнім святом. Музику в родині Яремчуків любили всі: у батька був чудесний тенор, він співав у церковному хорі; мати, крім гарного голосу, добре грала на мандоліні, у неї також був акторський талант – вона виступала в місцевому народному театрі. Ще маленьким хлопчиком Назарій також почав співати.

І вересня 1959 року пішов до школи у рідному селі. В юнім віці життя здавалося безтурботним, але у дванадцять років Назарій пережив перший тяжкий удар, коли помер батько. Мати вимушена була віддати сина до Вижницької школи-інтернату. Після закінчення восьми класів вищеназваного закладу продовжив навчання у Вижницькій середній школі №1, яку закінчив у 1969 році.

Після закінчення школи, мріючи стати мандрівником, на зразок Жака Іва Кусто, Назарій подав документи в Чернівецький університет на географічний факультет, але не пройшов конкурс. Тільки з другої спроби у 1970 р. вдалося вступити до університету на омріяну спеціальність.

Після занять залишався послухати репетиції ВІА «Смерічки» Вижницького будинку культури, яким керував Левко Дутковський. Керівник ансамблю помітив

постійного відвідувача та запропонував заспівати пісню на вибір. Це була пісня Ігоря Поклада «Кохана». Голос сподобався, і Назарія прийняли до ансамблю. Тож з осені 1969 року хлопець почав співати у «Смерічці».

Знайомство з молодим буковинським композитором, студентом медінституту Володимиром Івасюком відіграло велику роль у житті «Смерічки». Глядачі почули неповторні «Червону руту». А потім — безліч інших пісень молодого автора. Хлопці здружилися на все життя. Влітку 1971 року відбулися зйомки музичного фільму «Червона рута». Цей фільм зробив солістів Назарія Яремчука та Василя Зінкевича народними улюбленицями.

Перше мистецьке визнання принесли пісні «Червона рута» і «Водограй» В. Івасюка, «Горянка» і «Незрівняний світ краси» Л. Дутківського. За виконання цих творів ансамбль «Смерічка» та його солісти Н. Яремчук та В. Зінкевич були удостоєні звання лауреатів Всесоюзного конкурсу «Алло, ми шукаємо таланти», а також «Пісня року-71/72», на яких вони підтвердили високу артистичну майстерність.

Але слава не змінила характер Яремчука. Зоряної хвороби в нього ніколи не було. Майже рік працював на кафедрі лаборантом, потім старшим інженером, поки не зрозумів, що спів для нього на першому місці. У 1973 році ансамбль запрошують на професійну сцену в Чернівці. З цього часу Назарій, сповна віддаючись естрадній пісні, перевівся на заочну форму навчання в університеті. У філармонії Назарій веде активне концертне життя.

У середині 70-х припинив існування дует Зінкевич – Яремчук: Василь став солістом ансамблю “Світязь” (м. Луцьк), а Назарій залишився в “Смерічці”. Але співаки зуміли зберегти дружні відносини, і коли в Назарія народилася дочка, Василь став її хрещеним батьком.

У 1978 році Яремчуку присвоєно звання Заслуженого артиста України. Його також нагороджено орденом Дружби народів.

Коли сталася ще одна трагедія, — вбивство Володимира Івасюка, — Назарій був одним із перших, хто незважаючи на заборону влади, приїхав на похорон до Львова. Тоді це могло коштувати всього: кар’єри, спокою, репутації. Траурна колона починалась з великого вінка з білих квітів, який Яремчук ніс із Левком Дутковським. Це було дуже небезпечним в той час, та Володимир був їхнім великим другом, і наслідки нікого не цікавили.

Перший диск-гігант Назарія «Незрівняний світ краси» (1980) — одна із кращих платівок в українській дискографії того періоду.

1981 рік став для Назарія стежкою до міжнародного визнання. Ансамбль «Смерічка» представляє державу на міжнародному конкурсі «Братіславська ліра».

У 1986 році пісні у виконанні Назарія звучали, як реквієм для ліквідаторів аварії в Чорнобильській АЕС.

Назарія обожнювали мільйони, він був знаменитим співаком, але й простою щиросердечною людиною.

У червні 1995 року довготривала хвороба забрала життя Назарія Яремчука.

Тема 5. Лексична норма в дискурсі медіа. Тенденції слововислову в сучасному секторі медіа, медіабайнгу. Порухення норм лексики в PR-діяльності (2 год)

Вправа 1. Проаналізуйте 50 лексичних одиниць у словнику А.Нелюби та Є.Редька «Лексико-словотвірні іновації». Вкажіть окаяіональні одиниці. Поясніть способи творення авторських окаяіоналізмів.

Тема 6. Фразеологія та її стилістичні можливості в медіа та PR-діяльності (4год)

Вправа 1. Опрацюйте словник «Лексико-словотвірні іновації (2014-2016рр)» (автори Нелюба А., Редько Є.). Визначте стилістично марковані лексичні одиниці (до 30-ти лексем).

Вправа 2. Запишіть приклади вживання фразеологізмів у заголовковому комплексі сучасних медійних видань (до 15-ти прикладів). Обґрунтуйте стилістичну функцію використання фразеологізмів в медіа.

Модуль II.

Стилiстичне використання граматичних парадигм лексикону ЗМК

Тема 1. Граматична парадигма у текстах ЗМК, медіабайнгу та PR-діяльності як стилістичний ресурс. Редагування аномативних одиниць у PR-текстах (2 год)

Вправа 1. Підготуйтеся до виступу за однією з таких тематик:

У сучасному світі все більше людей займається спортом. Що, на вашу думку, мотивує їх фізичної активності? Розкажіть про власний досвід занять спортом (свій або друзів).

Цифровізація – важливий процес, що впливає на життя людства та розвиток країн. Які, на вашу думку, сервіси мають стати лише електронними, а які залишитися традиційними в Україні?

Вправа 2. Візьміть участь в обговоренні виступів. Проаналізуйте представлені однокрупниками виступи. Назвіть тематичні групи неолексем.

Вправа 3. Запишіть рекламний текст про важливість занять спортом (до 3-ох речень). Проаналізуйте тексти однокрупників.

Тема 2. Словотвірні процеси в інформаційному ресурсі медіа, реклами та PR-діяльності (2 год).

Вправа 1. Поясніть спосіб творення лексем в текстах реклами.

«Закупись по-чорному! Знижки на комбайни та кавомашини!», «Неральмуй! Снікерсуй!», «Свято, щоб боржомити!», «Боржомити – це з оптимізмом дивитися в майбутнє!»

Вправа 2. З поданих іменників утворіть окаяіоналізми за допомогою малопродуктивних та усталених словотвірних типів.

Зубр, зцілитель, ізюм, ілюзія, імпорт, імпульс, концерт, кочівник, крес-салат, квартет, контакт, контроль, крикун, контекст, камінь, калюжа, калька.

Вправа 3. З поданих лексем утворіть дієслова-оказіоналізми за допомогою малопродуктивних та усталених словотвірних типів.

Кочівник, концерт, мерзлота, кубковий, лабіринт, лавинний, лаванда, ламкий, лантух, лебединий, лежебок, лісопарк, макаронник, маневрування, медозбір, мелодизм.

Тема 3. Синтаксичні норми в дискурсі медіа, рекламному комплексі та PR-діяльності (2 год)

Вправа 1. Побудуйте рекламні слогани, ввівши в текст лексичні одиниці.

Імпорт, контакт, концерт, калька, нагадати, навсібіч, наводнення, нагір'я.

Вправа 2. Побудуйте рекламні слогани, ввівши в текст лексичні одиниці.

Нагромаджений, надлюдина, намальований, насолода, неземний, нічогонероблення.

Тема 4. Стилiстичні засоби організації тексту PR-кампаній. Визначити стилістичні функції засобів словотворення у словах з текстів медіа.

Вправа 1. Проаналізувати текстовий ресурс відеореклами за посиланням https://www.youtube.com/watch?v=kzh_cJ8jXdE.

Вправа 2. Створити текст реклами за допомогою лексем, поданих нижче.

А) Новомодний, новатор, обандеролити, ілюзія, контакт, інтерес, острів.

Б) Обридливий, обрушення, нотки, алегро, алегрето, пантера.

Тема 5. Редагування стилістичних помилок рекламного комплексу та PR-продукту

Вправа 1. Випишіть із текстів ЗМІ варіанти відтворення українською мовою російських словосполучень із прийменниками «по», «при».

Вправа 2. Прочитайте текст «Він відкрив антибіотик...». Розкрийте стилістичну функцію простих і складних речень.

Підготуйте текст про вченого Зельмана Абрахама Ваксмана.

Американський вчений Зельман Абрахам Ваксман, автор терміну «антибіотик» (1941), родом з України. Вчений увійшов до сотні найвідоміших людей світу, став національною гордістю США, а відтепер і України.

Він народився поблизу Вінниці у селі Нова Прилука. Його мати, Фредія (Лондон) Ваксман, була власницею промтоварного магазину, а батько, Яків Ваксман, оббивав меблі та був орендарем землі. Сім'я Зельмана мала середні статки.

У п'ять років Зельмана віддали вчитися до хедера – єврейської релігійної школи. Оскільки в Новій Прилуці не було загальноосвітніх шкіл, мати наполягала, щоб у десятирічному віці він почав брати приватні уроки з різних дисциплін. Екзамени в гімназію він намагався здавати у Житомирі, оскільки у Вінниці такої можливості не було. Спроба була невдалою, та вже через рік він вступив до гімназії в Одесі і у 1909-му році, у 21 рік склав іспит за повний гімназійний курс.

Для вступу до університету в царській Росії Зельману Ваксману бракувало золотої або срібної медалі – необхідної умови для прийому євреїв. У 1909 році

помирає мати, батько одружується вдруге, тож удома його майже нічого не тримало. Зельман Ваксман мріяв про освіту і, скориставшись запрошенням своїх родичів, які жили в Америці, зважився на переїзд.

У 1910 році він приїздить до Філадельфії. Зупинився у своєї сестри, яка мала в Нью Джерсі ферму. Тож саме завдяки роботі на цій фермі Зельман, як згадував пізніше про це сам, отримав перший досвід роботи на землі. Опановуючи навчальні дисципліни, виділяв для себе біологію. Бажання з'ясувати хімічні та біологічні механізми землеробства поступово ставало сутністю дослідень, подальших відкриттів.

У 1911 році Зельман Ваксман став студентом агрономічного коледжу в містечку Нью-Брунсвік. На третьому курсі починає вивчати бактеріологію.

У 1916 році Ваксман друкує наукові статтю про бактерії ґрунтів. Саме ці дослідження відіграли головну роль у розробці та створенні ним антибіотиків. Продовжує навчання в Каліфорнійському університеті. навесні 1918 року він захищає докторську дисертацію.

У 1924 році Ваксман їде до Європи, відвідує також Росію і на 10 днів приїздить до рідної Нової Прилуки. Роки відсутності на рідній землі забрали життя «коріння» Зельмана Ваксмана.

За декілька років вирішує змінити вектор наукових пошуків: працює над лікуванням людини. У 1943 році було виділено антибіотик стрептоміцин, спроможний подолати низку небезпечних хвороб, а головне – туберкульоз. До речі, саме Ваксман є автором поширеного терміна – «антибіотики», цю загальну назву він дав цілій групі препаратів ще в 1941 році.

Саме за відкриття стрептоміцину Зельман Ваксман став лауреатом Нобелівської премії у 1952 році. До отримання стрептоміцину туберкульоз не лікувався. Поява з часом значної кількості подібних лікарських засобів – безперечний результат зусиль і талантів Ваксмана. Вчений видав сотні наукових статей, також написав два десятки книг (з часопису).

Вправа 3. Прочитайте публікацію «Набедуїнили...» («Сільські вісті», 08.06.2021) за покликанням: <http://www.silskivisti.kiev.ua/19891/index.php?n=49045>

Розкрийте стилістичні функції простих та складних речень у матеріалі ЗМІ.

Тема 6. Оригінальні форми синтаксичних конструкцій сектору медіа, медіабайнгу та PR-діяльності (4 год.)

Вправа 1. Зафіксуйте приклади помилок у текстах реклами. Відредагуйте.

Поясніть причини аномативності.

Вправа 2. Запропонуйте текст реклами, який відображає інтерес до художньої літератури (жанр на вибір)

Критерії оцінки результатів самостійної роботи

У процесі виконання самостійної роботи викладач оцінює:

- рівень засвоєння студентом навчального матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання;
- вміння використовувати теоретичні знання при виконанні практичних задач;

- обґрунтованість та логічність викладення самостійно вивченого матеріалу;
- повноту розкриття теми дослідження;
- оформлення матеріалів згідно з висунутими вимогами;
- максимальна кількість балів за виконану роботу – 5.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання **Критерії і норми оцінювання модульної (контрольної) роботи**

Максимальна кількість балів - 25	Критерії оцінювання
25 – 20	Завдання виконані якісно (90% – 100% виконання усіх розділів модульної (контрольної) роботи).
19 – 15	Завдання виконані якісно з достатньо високим рівнем правильних відповідей (89% – 75% виконання усіх розділів модульної (контрольної) роботи).
14 – 10	Завдання виконані якісно з середнім показником правильних відповідей (74% – 50% виконання всіх розділів модульної (контрольної) роботи).
0	Завдання не виконано (виконання 49% усіх розділів модульної (контрольної) роботи).

Модульний контроль проводиться в письмовій формі: письмове тестування, ведення таблиці, модульна контрольна робота.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Проведення семестрового контролю здійснюватиметься за сумарною кількістю балів, що є результатом поточного оцінювання, поділених на коефіцієнт 2,54 (табл. 6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів).

Семестровий контроль із навчальної дисципліни «Українська мова у професійному спілкуванні» включає 2 (два) блоки: у першому семестрі «Українська мова у професійному спілкуванні: Українська мова в медіа», у другому семестрі дисципліна «Українська мова у професійному спілкуванні: Редагування та стилістика» та здійснюється у формі *заліку*.

До заліку з дисципліни «Українська мова у професійному спілкуванні: Редагування та стилістика» допускаються студенти, які виконали завдання практичних робіт, вправи для самостійного опрацювання, написали модульні контрольні роботи і набрали не меншу за мінімальну кількість балів (35 балів).

Критерії оцінювання

Метою підсумкового контролю з дисципліни «Українська мова у професійному спілкуванні: Редагування та стилістика» є перевірка рівня засвоєння студентом всієї програми на основі сумарної кількості балів за виконання завдань до практичних занять, вправ самостійної роботи та написання модульних контрольних робіт, поділених на коефіцієнт 2,54.

6.5. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82 – 89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична карта дисципліни «Українська мова в професійному спілкуванні: Редагування та стилістика»

Разом: 60 год., лекції – 4 год., практичні заняття – 24 год., модульний контроль – 4 год., самостійна робота – 28 год

Тиждень	Змістовий модуль 1.						Змістовий модуль 2.					
Модулі	Змістовий модуль 1.						Змістовий модуль 2.					
Назва модуля	Мовна норма та анормативність у практичній стилістиці ЗМК						Стилістичне використання граматичних парадигм у текстах ЗМК та редагування анормативних одиниць у PR-текстах					
Лекції	1						2					
Дати												
Теми лекцій	Тема 1. Загальна мовна картина в ЗМК. Стилістична диференціація лексики медіа та сектору PR						Тема 1. Граматична парадигма у текстах ЗМК, медіабайгу та PR-діяльності як стилістичний ресурс. Редагування анормативних одиниць у PR-текстах					
Теми практичних занять	Тема 1. Загальна мовна картина в ЗМК. Стилістична диференціація лексики медіа та сектору PR 10+1=11 б	Тема 2. Стилістичне використання засобів графіки в мові ЗМК, медіабайгу 10+1=11 б	Тема 3. Ресурси фонетики та фонології у ЗМК, медіабайгу, PR. Орфоепічні норми та анормативність в комунікації 10+1=11 б	Тема 4. Лексична норма в медійному тексті. Тематичні групи лексики реклами та PR-діяльності. Словники сектору медіа. 10+1=11 б	Тема 5. Лексична норма в дискурсі медіа. Тенденції слововислову в сучасному секторі медіа, медіабайгу. Порушення норм лексики в PR-діяльності. 10+1=11 б	Тема 6. Фразеологія та її стилістичні можливості в медіа та PR-діяльності 10+1=11 б	Тема 1. Граматична парадигма у текстах ЗМК, медіабайгу та PR-діяльності як стилістичний ресурс. Редагування анормативних одиниць у PR-текстах 10+1=11 б	Тема 2. Словотвірні процеси в інформаційному ресурсі медіа, реклами та PR-діяльності. Редагування анормативності 10+1=11 б	Тема 3. Синтаксичні норми в дискурсі медіа, рекламному комплексі та PR-діяльності. Коректура анормативів 10+1=11 б	Тема 4. Стилістичні засоби організації тексту PR-кампаній 10+1=11 б	Тема 5. Редагування стилістичних помилок рекламного комплексу та PR-продукту 10+1=11 б	Тема 6. Оригінальні форми синтаксичних конструкцій сектору медіа, медіабайгу та PR-діяльності 10+1=11 б
Самостійна робота	5	5	5	5	5	10	5	5	5	5	5	10
Контроль	Модульна контрольна робота 1. (25балів)						Модульна контрольна робота 2. (25балів)					

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова)

Основна література до курсу

1. Караман С. О. Українська мова за професійним спрямуванням : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закладів] / С. О. Караман, О. А. Копусь, В. І. Тихоша. Київ : Літера ЛТД, 2013. 544 с.
2. Стишов О. А. Українська лексика кінця ХХ століття: (На матеріалі мови засобів мас. інформації) : [Монографія]. Київ : Пугач, 2005. 388 с.
3. Чемеркін С. Г. Українська мова в інтернеті: позамовні та внутрішньо-структурні процеси. Київ. 2009. 240 с. Режим доступу : http://ndiu.org.ua/book/chemerkin_book.pdf

Додаткова:

1. Квіт С. Масові комунікації. Київ : Видавнич. дім "Києво-Могилян. академія", 2018.
2. Капелюшний А.О. Практична стилістика української мови: навчальний посібник. Львів, 2007. 530 с.
3. Сучасна українська мова з практикумом: Підручник / О.Д. Пономарів, В.В. Різун, Л.Ю. Шевченко та ін. : за ред О.Д. Пономаріва. – 4-те вид. Київ : Либідь. 2008. Режим доступу: <http://filologukraine.ucoz.ua/publ/mova/sulm/3-9-2> – Назва з екрана.
4. Теорія медіалінгвістики: підручник /Л.Шевченко, Д.Сизонов. Київ : ВПЦ «Київський ун-т», 2021. 214 с.
5. Український правопис. Київ : Наукова думка. 2020. 390 с.

Словники

1. Нелюба А.М, Редько Є. А. Лексико-словотвірні інновації (2015– 2016). Словник / Загальна редакція А. Нелюби. Харків : Харківське історико-філологічне товариство, 2017. 204 с. Режим доступу: https://shron1.chtyvo.org.ua/Redko_Yevhen/Leksyko-slovotvirni_innovatsii_2015-2016_Slovnyk.pdf – Назва з екрана.